

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ
DUBEN 2013*** ROČNÍK XIV.*** ČÍSLO 4

Citát inspirující:

Život literáta připomíná western. Koně nahrazuje počítač, kolt pero a plavovláška Maud utekla s bankovním lupičem.

Aforismus Františka Uhra

Ilona PLUHAŘOVÁ: ÓDA NA MODERNÍ SVĚT

Mraky drátů, kopce výhod,
vynaskytá dnešní život.
Cvakneš entrem, cvakneš myši,
hnedle z netu data prší.

Kdo jsi „mimoň“, všanc dej hlavu-

Bože! Nectíš cvak–styl davu!

„Klik sem, klik tam, oči bolí,“ -
tot' dech computrových polí!“

Tobě není to snad milé?

Jednou přijde top cvak chvíle.

Počítače i IQ Dia -

„kabelová ovária.“

Božská monstra kabel–doby,
zbaví cvakstvo nepohody,
chromozomálního reje,
zbytečného lásky děje.

Ještě stále jsi snad skeptik?

Ještě stále sis ňák nezvyk?

Tak si nestůj na kabelu,

ty víš taky starou belu!

POHÁDKOVÉ VZKÁZÁNÍ VÁCLAVA ČTVRTKA

Když se v říjnu 2011 v aule jičínského gymnázia konala mezinárodní konference o životě a díle Václava Čtvrta, mohl jsem se jí z pracovních důvodů účastnit pouze kratší část. O to víc jsem se těšil na sborník vzešlý z dvoudenního rokování. Ten právě v těchto dnech vyšel pod názvem „Pohádkové vzkázání Václava Čtvrta“ a lze jej zakoupit v Regionálním muzeu v Jičíně. Sborník vydal Státní oblastní archiv v Litoměřicích - Státní okresní archiv Semily pro Regionální muzeum a galerii v Jičíně a město Jičín.

Ono „Pohádkové vzkázání Václava Čtvrta“ je opravdovým pohlazením po duši každého čtenáře. Vždyť se jako autor účastním řady setkání a vždycky se při dotazu odkud jsem někdo zeptá: „Z Rumcajsova?“ Ano, Jičín je prostě vnímán jako Rumcajsovo, a tím i Čtvrtkovo, město. Potěšitelné je, že, jak jsem zjistil ze sborníku, znají díky Čtvrtkovým postavičkám Jičín děti nejen na Slovensku, v Polsku, ale i třeba v Japonsku.

Jak uvádí ve svém příspěvku spisovatel Radek Malý, viz str. 20, cituji: „Řada příběhů, postav a dialogů je natolik všeobecně známá, že je na ně odkazováno v každodenní komunikaci.“ Čtvrtek je opravdu fenomén, který zlidověl, a sborník na něj nahlíží z nejrůznějších úhlů jeho života a především tvorby. Nelze tady všechny jeho počiny opakovat, ale sám jsem byl překvapen, že řadu věcí, zvláště ze Čtvrtkovým literárních počátků neznám, ač se o literaturu a historii Jičínska zajímám.

Dík patří všem, kteří se na konferenci i sborníku podíleli, udělali kus záslužné práce, kterou ještě více ocení historie. Vážím si i toho, kolik významných osobností, přednášejících na konferenci a logicky zastoupených ve sborníku, se pořadatelům podařilo přivést do Jičína. Velká poklona patří především paní doktorce Evě Bílkové a Knihovně Václava Čtvrta v Jičíně pod vedením ředitelky Mgr. Jany Benešové.

Opět jsem si ve sborníku připomněl celou řadu Čtvrtkových postav, postaviček z Jičína, např. se jmény, se kterými jsem se

setkával v dětství (jako třeba přetrvávající pojmenování „U Halířů“). Poznal jsem cesty Václava Babinského, místa, kde bydlel Václav Čtvrtek, včetně zámku na Dobříši nebo kde vlastně leží-neleží Řáholec. A musím se vám k něčemu přiznat, pamatuji se, jak mi babička z Mateřídoušky koncem 60.let minulého století četla historiky o Rumcajsovi, nebo pohádku o tom, jak se Rumcajsovi a Mance narodil Cipísek. Na tom by nebylo nakonec nic zvláštního, ale víte, já tenkrát jako dítě, opravdu věřil, že kousek od Jičína žije v Řáholci Rumcajs. A myslím si, že tohle je to největší vítězství autora - pohádkáře, když děti začnou bezmezně věřit jeho fantaziím.

Sborník by měl pomoci i učitelům na všech stupních (některé příspěvky k tomu přímo vybízejí), ale i třeba autorům, historikům a věřím, že z něj budou čerpat i příští badatelé, až se zase při příležitosti nějakého výročí v Jičíně sejdou.

A úplně na závěr, sborník jsem si jako čtenář užíval a, jak je mým zvykem, vypisoval si řadu údajů. Uvědomil jsem si, jak píše Svatopluk Pastyřík ve svém příspěvku na str. 53, cituji: „A Čtvrtkovy pohádkové příběhy jsou ze známých důvodů situovány především do Jičína a na Jičínsko, což má mj. velký význam pro regionální a vlasteneckou výchovu všech dětí, nejen jičínských.“, že i Václav Čtvrtek zcela určitě měl a má vliv na moji literární tvorbu a vůbec zájem o literaturu a historii.

Václav

VÍTE, ŽE ...

- V Obrysu – Kmen č.9 (vyšlo 27.února 2013) je článek „Ať zním ...“ Vlastislava Hnízda o knize Josefa Jindry a Karola Bílka „Sobotecký hřbitov“.

- V bulletinu Střediska východočeských spisovatelů číslo 31 (vyšlo březen 2013) najdete v rubrice „Ohlasy a recenze“ (autor František Uher) připomenutí knížky Václava France „Kořeny“, který vyšla koncem roku 2013. Dále je zde v recenzi Jana Dvořáka „Šestnáct východočeských autorů humoru“ zmínka o příspěvku Václava France v této knize „Fráňa Franěk – největší řehečský spisovatel“. A

v rubrice „Dodatek k vyšlým knížkám našich autorů v roce 2012“ je informace o almanachu nakladatelství Alfa – Omega „Nebezpečný rok“, kde je zastoupen Václav Franc se svojí básnickou tvorbou. V rubrice „Akce v oblastech“ je informace o vystoupení Václava France v jičínské knihovně 14.listopadu 2012 s dramatizací textů „Tyrolské elegie aneb Havlíčkovy pľlnoční vize“ - text je doplněn fotografií.

-Ve sborníku „Pohádkové vzkázání Václava Čtvrtka“, který vydal Státní oblastní archiv v Litoměřicích – Státní okresní archiv Semily pro Regionální muzeum a galerii v Jičíně a město Jičín jako sbírku příspěvků z mezinárodní konference konané v Jičíně v říjnu 2011 je příspěvek Ilony Pluhařové „Počátky školní docházky budoucího spisovatele“ a Jany Benešové „Rok Václava Čtvrtka v jičínské knihovně“.

-Ve zpravodaji Studijní a vědecké knihovny Hradec Králové „U nás“ (vyšlo 21.března 2013, číslo 1/2013, ročník 23) vyšel článek Jany Benešové „Smlouva s d'áblem.“

- Josef Jindra se zúčastnil v pátek 15.března 2013 setkání autorů, kteří mají vztah k Sobotce a okolí. Akce se konala v sále sobotecké spořitelny a kromě Josefa Jindry se zúčastnili tito autoři a autorka: Milena Kovářová, Karol Bílek, Ladislav Špaček a Jaroslav Šedivý.

-Václav Franc získal 1.cenu na literární soutěži Hlinecký hrneček 2013 v kategorii „D“ za příspěvek „Dřív než usnu.“

- V almanachu soutěže Literární Varnsdorf 2012, který vydala Městská knihovna Varnsdorf pod názvem „Uvnitř puklin“, což je úryvek z jedné básně oceněné básničky Michaely Schwarzové, jsou uveřejněny oceněné příspěvky Bohumíra Procházky „Jak jsme chystali masopust“ a „Prázdniny v kostele“ a Ilony Pluhařové „Dovolená!“

- Rozhovor „Asi ze mne nejde ta správná hrůza“ nejen o „zubařině“, ale i o literatuře, s Václavem Francem přinesly Nové Noviny v pátek

29.března 2013.

- Zlata Zákoutská získala 1.cenu za písňový text „Znáte vesničku u Jičína“ v 3.kategorii (písňový text) a Ilona Pluhařová získala 3.cenu báseň „Óda na moderní svět“ v 1.kategorii (poezie) na 12.ročníku literární soutěže humoru Řehečská slepice 2013. Slavnostní vyhlášení se konalo v Knihovně Václava Čtvrťka v Jičíně v sobotu 6.dubna 2013. Oceněné práce vyšly ve sborníku „V hudbě život Řehečáků“.

- Členové LiSu (Bohumír Procházka, Eva Jebavá, Ilona Pluhařová a Petr Veselý) navštívili v úterý 2.dubna 2013 ateliér Michaila Ščigola.
Václav

ČAJ č. 79 – PAVEL PEŠÁT

Po březnovém výletu na Slovensko tentokrát zůstaneme doma v Královéhradeckém kraji. Jako host se nám představuje trojicí povídek Pavel Pešát z Týniště nad Orlicí, člen Spolku přátel krásného slova a Střediska východočeských spisovatelů. A právě zástupce obou těchto východočeských sdružení jsem požádal o rozhovor. Manželé Zuzana a Jan Hlouškovi ze SPKS mimo jiné v rozhovoru prozradili, že : „Každé dílo je svým způsobem originál a každé si může najít svého čtenáře.“ Nový předseda Střediska východočeských spisovatelů Lukáš Vavrečka se přiznává, že : „Mnohem výživnější pro mne ovšem je, podílet se na literární kultuře, zkrátka literaturou žít.“ Kromě toho jsem si dovilil představit Škrabákovu expedici a její zatím poslední počin „Odpor je zbytečný“.

Domácí autory zastupuje Josef Jindra (2 básně) a povídkami Ilona Pluhařová („Smlouva s ďáblem) a Václav Franc („Mimořádné volby v Dolní Lhotě“.

A příště se opět podíváme na Slovensko, dozvíme se, jak se v Martině žije v česko – slovenské rodině Zuzce z Martina a Pavlovi z Jičína, kteří se seznámili právě na našich literárních akcích a již několik let žijí jako manželé a vychovávají dva syny. Václav

ŘEKNI MI, CO ČTEŠ

ALEXANDRA SALMELA – 27 ANEB SMRT VÁS PROSLAVÍ

Překlad z finského originálu Barbora Špronglová.

Vydalo nakladatelství Argo v roce 2012.

Ještě před tím než představím samotnou knížku, musím napsat pár slov o autorce. Alexandra Salmela se narodila v roce 1980 v Bratislavě, vystudovala finskou filologii a odstěhovala se do Finska, kde se vdala. Žije v Tampere s manželem a dvěma dětmi. Její románová prvotina aspirovala dokonce na finskou státní cenu, ale vzhledem k tomu, že cenu mohou získat pouze rodilí Finové, získala „pouze“ prestižní cenu největšího finského deníku Helsingin Sanomat.

Román „27 aneb Smrt vás proslaví“ vypráví příběh mladé ženy Angie, která dovršila věk 27 let, tedy věk, ve kterém zemřela řada slavných osobností, po kterých něco zůstalo. I Angie touží napsat světový román, který by ji proslavil a zároveň by zůstal významnou stopou po jejím odchodu ze života.

Knihla ovšem neprobíhá pouze v jedné linii, ale najdete v ní řadu dalších dějů a vyprávění jako například „pana Prasátka“ vyprávějíciho svůj příběh či Kassandra. Autorka využívá znalosti života na finském venkově, kam hlavní hrdinka prchá před světem, studiem a vlastně i životem, aby se vyrovnala s krizí i hledáním odpovědi na otázku: Co dál s životem?

Knihla si zaslouží jistě čtenářskou pozornost, je třeba ji číst pozorně, aby nám neunikly všechny souvislosti, v nichž autorka vypráví a zároveň hledá odpovědi.

Zaujaly mě některé pasáže, např. otázka dnešní tzv. „sametové generace“, viz strana 87, cituji: „No dyť to je skoro třicet. My s tvouí matkou jsme šli po gymplu na univerzitu, absolvovali v pátým ročníku a pak jsme hned začali pracovat. Nevydržoval nás sociální systém ani naši rodiče. Naše generace byla samostatná.“ ... „...“, že jsem ztroskotanec středního věku, co nemá budoucnost a brzo nebude mít jinou možnost než začít parazitovat na sociálním systému?“

Nebo str. 107, cituji. „Jo, bakalářem v divadelním oboru a třema nedostudovanejma úplně stejně neužitečnějma oborama si můžeš maximálně tak vytrít prdel,“...

Autorka vkládá do úst hlavní hrdinky i slova, která charakterizují možná celou knihu a velkou část generace, tj. udělat něco, čím se rychle a pokud možno bezpracně proslavím, ale ona cesta k uznání a slávě bývá velmi trnitá, viz citace str. 194: „Píšu o tom, jak bych chtěla být umělkyní, kterou bohužel nejsem, protože nemám talent. Píšu o svém zbytečném a prázdném životě, hraju si na jakéhosi Oněgina, pokud vůbec můžu takové přirovnání použít, když jsem nikdy nezvládla zmiňovanou knihu ani otevřít, čímž mi teď dochází, že už si zase začínám vymýšlet nějaké polofikce, jejichž hlavní postavou je samozřejmě mé Velké Jedinečné Já, jehož životní příběhy jsou tak moudré, že celý svět čeká jen a jen na jejich odhalení.“

Rád si přečtu další knihy mladé autorky, abych se dozvěděl, jak se svým nesporným literárním talentem naložila. Václav

Literární Vysočina 2013

Kategorie próza a poezie, věkově neomezeno. V obou kategoriích maximálně 3 strany textu, (básní i povídek klidně víc, ale maximálně 3 strany) Práce se přijímají do 31.března 2013. Texty posílejte na literarnisoutez@centrum.cz. Nezapomeňte napsat také adresu, rok narození a telefon.

Vyhlášení výsledků a předání cen bude na festivalu Literární Vysočina – 21. až 23.června t.r. v H.Brodě, klubu Čechovka. Podrobnosti průběžně tady nebo na www.zorasimunkova.cz

Zora Šimůnková

Členové LiSu (Bohumír Procházka, Eva Jebavá, Ilona Pluhařová a Petr Veselý) navštívili v úterý 2.dubna 2013 ateliér Michaila Ščigola.
Foto: Bohumír Procházka

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů
Vydává Literární spolek při Knihovně Václava Čtvrťka v Jičíně
jako interní tiskovinu.

Připravil : Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Ročník 14. Číslo 4. Duben 2013.

(7.dubna 2013)

www.ikobra.cz